

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 17-4-2013
Sayı 860

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Genetiği Değiştirilmiş Organizmalardan (GDO); Yonca, Kanola, Pamuk, Mısır, Pirinç, Soya, Şeker pancarı, Ayçiçeği, Tütün, Domates ve Buğday başta olmak üzere pek çok tarım ürününün genetiği değiştirilmiş durumda. GDO'ların Güvenli transferi, kullanımı sınır ötesi hareketler dikkate alınarak insan ve hayvan sağlığı üzerindeki potansiyel riskleri ile biyolojik çeşitliliğin korunması ve sürdürülebilir kullanımı", için gerekli önlemlerin alınması amacıyla Anayasamızın 98, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz."

Melik Eder Özdemir
Sivas M.V.
M. Eder

Mehmet Hilal KAPLAN
CHP Kocaeli Milletvekili

Ali Düzgün Öztürk
Mersin M.V.
A. Düzgün

Ali Düzgün
Sakarya M.V.
A. Düzgün

Dr. Ayhan Çarş
İzmir
A. Çarş

Alihan Başbakanlı
Aydın M.V.
A. Başbakanlı

Ayhan Başbakanlı
İst. M.V.
A. Başbakanlı

Kamer Çarş
Kocaeli M.V.
K. Çarş

Mehmet Volkan Canatlıoğlu
Trabzon M.V.
M. Canatlıoğlu

Ezgi Akman
Van M.V.
E. Akman

[illegible]

GENEL GEREKÇE

Genetiği değiştirilmiş organizmalar, kısa adıyla GDO'lar, bir canlının gen dizilimine genetik müdahale yöntemleri ile bitki, bakteri, virüs vb. herhangi bir başka canlının DNA'sının aktarılması ile elde edilen yeni organizmalardır. Bu işlem için çeşitli metotlar geliştirilmiştir. Genetik Mühendislik ya da Genetik Modifikasyona Uğratılmış Gıdalar, laboratuvar şartlarında gıda için kullanılan bitkilerin ya da hayvanların DNA'larının içine çeşitli genlerin yapay olarak aktarılmasıyla oluşurlar.

GDO'ların sindirim sisteminde sindirilemediği ve hücrelere kadar taşınabildiği, marketlerden alınan süt örneklerinde GDO'lu yemlere ait DNA'ya rastlandığı, pastörizasyon işleminin dahi bu DNA'yı yok edemediği açık bir şekilde bilinmekte, GDO'ların sağlık riski yaratabileceği kabul edilmektedir.

GDO'lu ürünlerin üretilmesinin sebebi ise, bu ürünlerin, Üretici ve Tüketicilerinin bazı avantaj beklentileri, bu tür gıdaların gelişmesine öncülük etmiştir. Daha ucuz bir maliyet ve daha büyük fayda, bir ürünlerdeki gen transferi talebini artırmıştır. Daha büyük fayda derken, ürünün dayanıklılığı ve gıda değeri üzerinde sağlanabilen üstünlükler söz konusu olmaktadır.

Genetik işlem görmüş tohumlarda, genellikle böceklerin ve virüslerin sebep olduğu hastalıklara karşı direnç gösterecek veya yabancı ot öldürücülerine karşı direnç sağlayacak özelliklerin kazandırılması ön planda olmaktadır.

Modern Biyoteknoloji kullanılarak elde edilen genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünlerinden kaynaklanabilecek riskleri engellemek, insan, hayvan ve bitki sağlığı ile çevrenin ve biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla Biyogüvenlik sisteminin kurulması ve uygulanması, bu faaliyetlerin denetlenmesi, düzenlenmesi ve izlenmesi ile ilgili usul ve esasları belirlenirken analiz rezaleti yaşanıyor. Çikolata-bisküvi sektörünün en büyük iki firmasına da mal veren ithalatçı şirket, Çin'den 110 ton buğday gulteni getiriyor. Ürün, Ankara ve Bursa'daki laboratuvarlarda test ediliyor "GDO'ludur" denilerek rapor hazırlanıyor. Skandal ise bundan sonra başlıyor. Malları gümrükte bekleyen firma yılmıyor, ürünlerin bu kez İstanbul'daki yetkili laboratuvara gönderilmesi sağlanıyor. İki analizde de GDO'ludur denilen ürün bu sefer her nasılsa tertemiz çıkıyor. Tarım Bakanlığı İstanbul İl Müdürlüğü Ambarlı Gümrüğü'ne "Ürünler ülkeye girebilir" yazısı yolluyor.

GDO'lu olduğu gerekçesiyle 6 ay gümrükte bekletilen ürün ülkeye sokuluyor ve bebek bisküvilerinden çikolataya, bisküviden her türlü unlu mamule kadar bir çok üründe kullanılmak üzere piyasaya dağıtılıyor. İşin daha da dramatik yanı, "Ürünler GDO'ludur" diyen iki raporu da "Ürünler GDO'suz" diyen son raporu da İstanbul İl Tarım Müdürlüğü'ndeki aynı bürokrat imzalıyor.

İçinde bulunduğumuz durum aslında Biyogüvenlik Kanunu ile ilgili yönetmeliklerin Uluslararası mevzuatla uyumlu olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu kargaşanın daha fazla zarar vermemesi için Biyogüvenlik Kanunu ile yönetmeliklerin dünyanın en sıkı Biyogüvenlik mevzuatına sahip AB müktesebatına tam uyacak şekilde değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu Kanun; genetik yapısı değiştirilmiş organizmalar ve ürünleri ile ilgili olarak araştırma, geliştirme, işleme, piyasaya sürme, izleme, kullanma, ithalat, ihracat, nakil, taşıma, saklama, paketleme, etiketleme, depolama ve benzeri faaliyetlere dair hükümleri kapsamına rağmen denetim ve kontrol mekanizmalarında ciddi aksaklıklar olduğu su götürmez gerçektir.

Yiyeceklerimiz, çevremiz ve tarımsal ürünlerimizde sorumsuz ve kontrolsüzce yapılan genetik değişiklikler sonucunda, genetiği değiştirilmiş ürünler büyük tarımsal Biyoteknoloji şirketlerinin özel çıkarlarına hizmet ederken, tüketicilere hiçbir fayda sağlamadığı gibi çok önemli sağlık ve çevre riskleri oluşturmaktadır.